

Державний архів Харківської області

Вовчанська міська поліція,
м. Вовчанськ Харківського намісництва

09 грудня 1780 року

11 грудня 1796 року

Вовчанська міська поліція,
м. Вовчанськ Слобідсько-Української губернії

12 грудня 1796 року

04 грудня 1835 року

Вовчанська міська поліція,
м. Вовчанськ Харківської губернії

05 грудня 1835 року

25 грудня 1862 року

Фонд № 261
опис № 1
справ постійного зберігання

за 1838-1856, 1860 роки

Передмова до опису № 1

фонду № 261, Вовчанська міська поліція, м. Вовчанськ Харківської губернії

25 вересня 1780 р. з Слобідсько-Української губернії було утворено Харківське намісництво, а 09 грудня 1780 року була заснована Вовчанська міська поліція, яка діяла на підставі “Статуту благочинія або поліцейського”, який був прийнятий указом імператриці Катерини II 08 квітня 1782 р. “Статутом” було остаточно відокремлено судову владу від слідчо-розшукової і передано останню у підпорядкування загальної поліції.

За друкowanими джерелами (Г. В. Папакін. Історія державних установ України: Урядуючі інституції та державні установи ІХ — початку ХХ ст.: лекції / Національна академія наук України, Інститут історії України, 2010. - 242 с.; Ю. А. Холод. Органи загальної поліції в Україні у кінці ХІХ – на початку ХХ століть / Право і безпека. 2010. № 5 (37). - С. 45-49) поліція Російської імперії являла собою багатофункціональну та багатовимірну структуровану організацію, яку в широкому сенсі можна поділити на політичну (жандармські управління) та загальну. До загальної поліції входили міські, сільські, спеціалізовані (розшукова поліція, повітова поліцейська варта) та допоміжні (річкова, портова, фабрично-заводська, ярмаркова поліція) органи.

Єдина система розшуку, слідства і суду в губерніях була встановлена законодавчими актами Катерини II. Органом поліцейського управління в місті стала управа благочиння — колегіальний орган, до якого входили поліцмейстер, городничий, пристави цивільних і кримінальних справ, а також виборні від громадян. Поліцейські частини очолювалися городничим. У містах, де був військовий гарнізон, поліція підпорядковувалася начальнику гарнізону.

За деякими кримінальними справами суд здійснювала сама поліція. “Статут благочиння” перераховував ряд подібних правопорушень: азартні ігри, лайка, пияцтво, інші порушення громадського порядку; дії, спрямовані проти богослужіння; хабарництво, самовільна забудова і т. д. У більшості випадків поліція обмежувалася проведенням попереднього слідства і передачею матеріалів до судових інстанцій. З політичних злочинів поліція слідства не проводила.

Розшукові обов’язки у кримінальних справах у повітах покладалися на капітана-справника, а в містах – на городничих і підпорядковану їм поліцію.

Вовчанську міську поліцію очолював городничий, якого призначав Сенат з числа дворян. Городничий через губернське правління був підпорядкований губернатору.

Указом від 12 грудня 1796 року було створено Слобідсько-Українську губернію і назва установи була змінена на Вовчанську міську поліцію Слобідсько-Української губернії.

Указом від 05 грудня 1835 року Слобідсько-Українська губернія була перейменована на Харківську губернію. Вовчанська міська поліція Слобідсько-Української губернії була перейменована на Вовчанську міську поліцію Харківської губернії. Функції та повноваження поліції залишилися незмінними.

Вовчанська міська поліція ліквідована на підставі “Тимчасових правил про упорядження поліції у містах та повітах губернії” про реформу поліції від 25 грудня 1862 р.

До Державного архіву Харківської області документи Вовчанської міської поліції надійшли у 1927 році за здавальним описом у кількості 2 (дві) справи за 1838-1856, 1860 роки, укладеним в одному примірнику.

У 1950, 1972, 1998, 2021 роках було проведено перевіряння наявності і фізичного стану документів даного фонду (акти від 30.08.1950 р. № 1; 22.06.1972 р. № 2; 13.08.1998 р. № 3; 04.01.2021 р. № 4).

У серпні 2006 року було проведено роботу з виявлення унікальних документів; у результаті виконаної роботи унікальних документів не виявлено.

У червні 2021 року проведено удосконалення опису № 1 за 1838-1856, 1860 роки у зв'язку з тим, що опис був укладений в одному примірнику та не відповідав сучасним вимогам.

До фонду складено історичну довідку, а до опису – передмову. У процесі роботи уточнено та відредаговано заголовок справи, уточнено крайні дати документів та кількість аркушів у справах.

До удосконаленого опису № 1 справ постійного зберігання внесено статистичні відомості по м. Вовчанськ Харківської губернії (про топографію міста; кількість населення (з розподілом за статтю та станом) та його заняття; число арештантів, підсудних та осіб, що знаходяться під наглядом поліції; про злочини та незакінчені слідства; про промисловість, будівництво, торгівлю та споживання населенням продуктів), надіслані рапортами Вовчанського городничого Харківському губернатору, начальнику губернії, а також листування Вовчанської міської поліції з предводителем дворянства Вовчанського повіту, Вовчанським окружним управлінням державного майна, Дирекцією училищ Харківської губернії, іншими установами та

організаціями про ціни на непродовольчі товари за 1860 рік. Також у справі зберігаються списки дворян м. Вовчанськ Харківської губернії.

Здавальний опис внесено до удосконаленого опису № 1 справою № 3.

Головний спеціаліст

Юлія ГРИНЬОВА

17.06.2021

Державний архів
Харківської області

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
Державного архіву
Харківської області
_____ Тетяна ІВАНСЬКА
_____ 2021 р.

Фонд № 261
ОПИС № 1
справ постійного зберігання
за 1838-1856, 1860 роки

№ з/п	Індекс справи	Заголовок справи (тому, частини)	Крайні дати документів справи (тому, частини)	Кількість аркушів у справі (томі, частині)	Примітки
1	2	3	4	5	6
1		Статистичні відомості по м. Вовчанськ Харківської губернії про топографію міста; кількість населення (з розподілом за статтю та станом) та його заняття; число арештантів, підсудних та осіб, що знаходяться під наглядом поліції; злочини та незакінчені слідства; промисловість, будівництво, торгівлю та споживання населенням продуктів, надіслані рапортами Вовчанського городничого Харківському губернатору, начальнику губернії. У справі зберігаються списки дворян м. Вовчанськ Харківської губернії.	1838-1856 рр.	495	
2		Листування Вовчанської міської поліції з предводителем дворянства Вовчанського повіту, Вовчанським окружним управлінням державного майна, Дирекцією училищ Харківської		28	
1	2	3	4	5	6
		губернії, іншими установами та			

		організаціями про ціни на непродовольчі товари за 1860 рік.			
3		Здавальний опис № 1 за 1838-1856, 1860 роки		2	

До опису внесено 3 (три) справи, з № 1 по № 3, у тому числі:
літерні номери — ,
пропущені номери —

Головний спеціаліст відділу організації
та координації архівної справи, обліку
та довідкового апарату

Юлія ГРИНЬОВА

17 червня 2021 року

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ЕПК
Державного архіву Харківської області
Від 25 серпня 2021 року № _8_

Секретар ЕПК _____ Тетяна РІДНА